

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Næringsministeren

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1535-2

11. mars 2026

Spørsmål nr. 1833 til skriftlig besvarelse om informasjon om driftsutgifter og tilskudd i norske virkemiddelapparatet

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 4. mars 2026 med spørsmål nr. 1833 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson.

Spørsmål

«Hva koster det norske virkemiddelapparatet?»

Begrunnelse:

«Ber om informasjon om driftsutgifter og tilskudd utdelt per virksomhet i virkemiddelapparatet i 2024.»

Svar

Det legges til grunn at spørsmålet gjelder det næringsrettede virkemiddelapparatet, som består av flere virksomheter som på ulike måter bidrar til innovasjon, næringsutvikling, eksport og omstilling i norsk økonomi. Regjeringen er opptatt av at de næringsrettede virkemidlene er innrettet slik at de bidrar til størst mulig samlet verdiskaping, samtidig som de ivaretar andre politiske mål.

I dette svaret har jeg tatt utgangspunkt i de virksomhetene som normalt anses å utgjøre virkemiddelapparatet, og som har finansieringsordninger for næringslivet.

Flere av virksomhetene forvalter også andre typer støtte enn tilskudd. Eksempler på dette er låne- og garantiordninger (Innovasjon Norge og Eksfin), eiendomsinvesteringer (Siva), egenkapitalvirkemidler (Nysnø og Investinor), profilering og markedsføring av Norge som reisemål, næringsfremme i utlandet (Innovasjon Norge), samt rådgivning og

kompetansehevede tiltak for næringslivet (alle aktørene). Informasjon om Enova er innhentet fra Klima- og miljødepartementet.

I tabellen nedenfor vises de samlede driftskostnader for de aktørene som har finansieringsordninger rettet mot næringslivet. Driftskostnadene er hentet fra virksomhetenes årsrapporter og årsregnskap. Jeg vil gjøre stortingsrepresentanten oppmerksom på at tallene omfatter virksomhetenes totale driftskostnader, og ikke bare den delen som gjelder forvaltningen av tilskuddsordninger. Virksomhetenes samlede driftskostnader inkluderer blant annet lønns- og personalkostnader, leie av kontorlokaler, drift og vedlikehold av IT-utstyr og IT-systemer. Hva slags typer oppgaver og tjenester virksomhetene tilbyr næringslivet, påvirker de samlede driftskostnadene. Rådgivningstjenester har typisk en høy lønnsandel per levert tjeneste, mens tilskudds- og låneordninger har en lavere lønnskostnad per innvilget beløp. Tilsvarende vil små tilskuddsordninger ha relativt høyere andel driftskostnader enn store.

Tabell 1 – Driftskostnader (millioner kroner). Kilde: Virksomhetenes årsregnskap 2024.

	Samlede driftskostnader 2024 (totalt)
Enova	217
Skattefunn	Forvaltning inkl. i Forskningsrådet
Innovasjon Norge	1 889
Norges forskningsråd - faktisk	851
Siva - Selskapet for industrivekst	116
DOGA	83
Eksfin	285
Investinor	90
Nysnø	59

Utfyllende merknader

Enova forvalter midlene fra Klima- og energifondet og er et sentralt virkemiddel for å fremskynde utvikling og utbredelse av klima- og energiløsninger. I 2024 ga Enova tilsagn om støtte på om lag 11,6 mrd. kroner til mer enn 4 500 prosjekter i offentlige og private virksomheter, samt over 21 000 tiltak i norske husholdninger. Av de 11,6 mrd. kronene er 11,3 mrd. kroner tildelt prosjekter i næringslivet og 0,3 mrd. kroner til norske husholdninger. I tabellen under er kun tilskudd til prosjekter i næringslivet inkludert.

Skattefunnordningen er et samarbeid mellom Norges forskningsråd og Skatteetaten, og gir bedrifter økonomisk støtte til utviklingsprosjekter i form av skattefradrag. Det er en rettighetsbasert ordning der alle som oppfyller kravene, får støtte.

Innovasjon Norge tildelte i 2024 tilskudd, lån og garantier på totalt om lag 10 mrd. kroner. Dette omfatter 4,5 mrd. kroner i tilskudd, 4,9 mrd. kroner i lån og 600 mill. kroner i garantier. Selskapets driftskostnader omfatter i tillegg en rekke aktiviteter som ikke er knyttet til tilskuddsforvaltning, blant annet internasjonalt næringsfremme med eksportkontorer i 23 land, samt profilering og markedsføring av Norge som reisemål og kompetansetjenester til næringslivet. Selskapet har oppgitt at direkte kostnader til gjennomføring av tilskuddsordningene er på om lag 235 mill. kroner. En del av tilskuddene går til landbruket og inngår derfor ikke i SSBs statistikk.

Forskningsrådet - En begrenset del av Forskningsrådets samlede portefølje er rettet mot næringslivet. Tallene i tabellen gjelder kun tilsagn til næringslivet.

Siva - For SIVA er hoveddelen av virksomheten knyttet til eiendomsvirksomheten som ikke gir ut tilskudd. Innrapportert tilskudd til næringslivet gjelder i all hovedsak tilskudd levert i form av subsidierte tjenester gjennom programvirksomheten Siva forvalter. Slik som Inkubasjonsprogrammet, katapult-programmet og Næringshageprogrammet.

DOGA gav tilsagn om tilskudd til næringslivet for 11,7 mill. kroner i 2024 under ordningen designedrevet innovasjonsprogram. Tilskuddsordningen er en mindre del av DOGAs samlede virksomhet.

Eksfin tilbyr finansiering i form av lån og garantier til næringslivet. I 2024 ble det gitt 12,75 mrd. kroner i nye lån og 12,1 mrd. kroner i nye garantier.

Investinor hadde ved utgangen av 2024 direkte eller indirekte investeringer i 776 unike bedrifter. Et stort flertall av investeringene er gjort indirekte gjennom 63 tidligfasefond som Investinor har investert i.

Nysnø hadde per utgangen av 2024 investert og kommittert til sammen 3,5 mrd. kroner i 24 selskaper og 20 fond. Gjennom fondsporteføljen har Nysnø bidratt med vekstkapiatal til 325 selskaper.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over tildelt tilskudd i 2024 fordelt på virksomhetene i virkemiddelapparatet i 2024, utfra henholdsvis SSBs statistikk for nærings- og forskningspolitiske virkemidler og fra virksomhetenes rapportering fra årsrapporter for 2024.

Tabell 2: Tilskudd fra det norske virkemiddelapparatet i 2024 (millioner kroner). Kilde: Virksomhetenes årsrapporter og SSBs statistikk for nærings- og forskningspolitiske virkemidler (tabell 12639)

	Tilskudd 2024, fra SSBs statistikk (mill. kroner)	Tilskudd innvilget 2024, fra årsrapporter (mill. kroner)
Enova	5 150	11 600
Skattefunn - faktisk (*2023)	3 535*	Ikke tilgjengelig
Innovasjon Norge	2 816	4 500
Norges forskningsråd - faktisk	1 133	1 100
Siva - Selskapet for industrivekst	149	200
DOGA	Ikke inkludert	12
Eksfin	kun lån og garantier	
Investinor	kun egenkapital	
Nysnø	kun egenkapital	

SSBs statistikk omfatter innvilgede beløp, og faktiske utbetalinger kan avvike fra disse. Statistikken kan også avvike fra virksomhetenes egen rapportering, blant annet fordi SSB fordeler støtte til flerårige prosjekter over hele prosjektperioden (for eksempel fordeles innvilget støtte til et treårig prosjekt jevnt over tre år). Statistikken fra SSB inkluderer heller ikke støtte til landbrukssektoren. For Skattefunn og Forskningsrådet inkluderer SSBs statistikk både budsjetterte og faktiske tilsagn, ettersom avvikene mellom tilsagn og utbetalinger kan være betydelige. I tabellen ovenfor har vi inkludert faktiske utbetalinger. Tall for 2024 er foreløpige og inkluderer ikke budsjettert skattefradrag fra Skattefunn. Tallene for Skattefunn i tabellen ovenfor gjelder derfor for 2023.

I tillegg til virksomhetene i oversikten forvalter også kommunesektoren enkelte virkemidler og tjenester rettet mot næringslivet. En oversikt over tildelinger gjennom nærings- og forskningspolitiske virkemidler i perioden 2017–2024 finnes i SSBs statistikk *Nærings- og forskningspolitiske virkemidler*.

Med hilsen

Cecilie Terese Myrseth